

YABANCI DİLLE EĞİTİM

İbrahim YILGÖR*

Özet

Yabancı dille eğitim öğrencileri, anlama güçlüğünden dolayı, ezberciliğe itebilir, bilimden soğutabilir, onların anlayış ve buluş yeteneklerinin gelişimini yavaşlatabilir, mesleki alanda zayıf yetişmelerine, dolayısıyla meslek hayatlarında başarısızlığa neden olabilir, baskı ve başarısızlıklar psikolojilerini bozup bunalıma sürükleyebilir. Kısacası dil öğretimi ile bilimi birbirine karıştırmamalı ve dil öğretiyim derken bilimi feda etmemeliyiz. Yabancı dille eğitim, uzun vadede Türkçenin bilim dili olarak gerilemesine hatta ulusal dil olma niteliğini yavaş yavaş kaybetmesine zemin hazırlayabileceğinden, sakıncalı bir yol olarak görülebilir.

Anahtar Kelimeler: Dil, Yabancı dil, Bilim dili, Üniversite eğitimi, Türk dili

Abstract

Foreign language based education, owing to the difficulties in the comprehension of the texts or lectures, may urge the students towards learning by heart without understanding distinctly and reasonable evaluation; it may make them disinclined to learning and may slow down the improvements in their apprehension and inventive talents. Thus, their education in their fields will not be promising and consequently, they will lead an unsuccessful professional life. Mental oppressions and failures will disorder their psychology and drive them to depression. Hence, we must never confuse language teaching with scientific training. In other words, we must not sacrifice science to acquiring a foreign language. Since, foreign language based education, in long term, may pave the way for the retrogression of Turkish as a scholarly language, even for the loss of its qualities required to be a national language in time, it may be a venture that we have to avoid.

Key words: Language, Turkish language, Foreign language, Scientific language, University education

*Prof. Dr., İstanbul Aydın Üniversitesi Fen-Edebiyat Fakültesi.

YABANCI DİLLE EĞİTİM

Dil, insanın iç dünyasının, kişiliğinin, duygu ve düşüncelerinin, tecrübe ve kültürünün, kısacası hayatın bir yansımasıdır; bunları anlaşılır kılan bir güçtür. O halde dil, hayatın, medeniyetin ve kültürün taşıyıcısıdır. Bu güç hiçbir zaman durağan değildir; çünkü hayat ve medeniyet durmadan değişmektedir. Öyle ise böyle bir görevi üstlenen dile gereken önemi vermeyen milletler, medeniyet ve yenilik yarışında peşinen yenilgiyi kabul etmiş demektir.

Medeniyeti insanın insanla olan ilişkisinin bir sonucu olarak kabul edersek, bunu sağlayan da dildir. Bu fonksiyonundan dolayı, dili sadece bir iletişim aracı olarak düşünüp birtakım kurallardan ibaret görmemek gerekir; çünkü dilin temelinde kültür yatar. Bir milletin dili incelendiğinde o milletin ne kadar medeni olduğunu anlayabiliriz. Sanki dil bir milletin medeniyetinin, kültürünün bir aynasıdır.

Kutadgu Bilig'de Yusuf Has Hacib "Aklın süsü dil, dilin süsü sözdür; insanın süsü yüz, yüzün süsü gözdür" şeklinde bir Türkçe atasözü zikreder ve sözüne şöyle devam eder:

"İnsan sözünü dili ile söyler; sözü iyi olursa yüzü parlar." (Hacib:1978,327)

Öğrenme dil temeline dayanır. İnsanlar dil sayesinde daha önceki kuşakların tecrübelerinden ve başarılarından yararlanır ve böylece yeni başarılar kazanır. Hayvanlar da bir şeyler öğrenir fakat dilleri olmadığı için bunlar bir başka hayvana anlatamazlar ve kendileriyle birlikte kaybolur gider. Böylece her biri aynı tecrübeleri tekrar tekrar yaşarlar. O halde dili olmasaydı insanlık bugünkü medeniyet seviyesine hiçbir zaman ulaşamazdı.

Göktürk anıtlarını diktirenlerden meşhur Bilge Kağan'ın adı bile atalarımızın dile ve bilime ne kadar önem verdiklerini doğrulamaktadır. Türkçenin en eski şiirleri arasında bilgiyi öven iki dörtlük zamanımıza kadar gelmiştir. Reşit Rahmeti Arat bu dörtlükleri şöyle sadeleştirmiştir:

Bilgi edin ey beyim,
Bilgi sana eş olur.
Bilgi bilen insana
Bir gün devlet peş (yar) olur.

Bilgili insan beline
Taş kuşansa kaş olur.

Bilgisizin yanına

Altın konsa taş olur.” (Arat:1965,259)

Atatürk’ün şu sözünü hiç unutmamalıyız:

“Milli his ile dil arasındaki bağ çok kuvvetlidir... Türk dili dillerin en zenginlerindedir... Ülkesini ve yüksek istiklalini korumasını bilen Türk milleti dilini de yabancı diller boyunduruğundan kurtarmalıdır.” (TTK Yayını, Ankara,1978, s.viii)

Meşhur Alman dilbilimcisi Brokelmann’ın şu sözleri günümüz insanı için çok düşündürücüdür:

“Dil, bir milletin özelliklerinin sadık aynasıdır. Milli benliğini, ulusal özelliklerini kavrayabilecek bir düzeye erişmedikçe hiçbir millet yabancı milletlerin kültürel etkisine ve yabancı sözcüklerin kendi anadiline girmesine engel olmak gerektiğini gereği gibi kavrayamaz.” (Maksudi: 1930,3)

Dilimiz Arapça ve Farsça kelime ve ifade tarzlarından artılmaya çalışılmaktadır. Buna karşılık Batı dillerinden kelimeler dilimize bol bol girmektedir. BİLİM KÜLTÜR ve ÖĞRETİM DİLİ OLARAK TÜRKÇE başlıklı kitabın önsözünde şöyle demektedir:

“Özellikle günümüzde öğretim dili olarak İngilizcenin ağırlık kazandığını görüyoruz. Oysa, öğretim ve kültür dili olarak dilimizin önem kaybetmesi kültür ve uygarlık davamıza ters düşen bir durumdur.” (TTK yayını, Ankara,1978, xxiii, s.ix)

Böyle bir yaklaşım aynı zamanda dilimizin müstesna özelliklerini gözardı etmek, hatta bunları hor görmek demektir sanırım. Nitekim Atatürk’ün yukarıdaki sözlerinde de dilimiz üzerindeki yabancı dillerin etkilerine vurgu yapılmaktadır. Bu konuda isabetli bir karar verebilmek için köklü bir dil felsefesine sahip olmak gerekir.

Bir dilin zenginliğini belirleyen unsurlar şöylece özetlenebilir:

1. Kelime dağarcığının zenginliği
2. İfade incelik ve çeşitliliği
3. Kavram ve düşünce kalıplarının zenginliği
4. Dilin telkin ve çağırışım kabiliyeti
5. Canlılık, kıvraklık ve heyecan unsurları
6. Az kelime ile çok anlam ifade edebilme
7. Dil bilinci, dil duygusu ve dil estetiği
8. Dildeki ritim ve ses uyumları
9. Berraklık, ince anlam ayırımları
10. Sentaks ve grameri

11. Kelime yapı kurallarının berrak ve mantıksal olması
12. Yakın anlamlı kelimelerin bolluğu
13. Tek tek kelimelerin çok anlamlı olmaları.

Bunları edebi dil ve bilimsel dil açısından iki grup olarak düşünmek mümkündür çünkü bir dilin bazı özellikleri – son iki özellik gibi - bir bakıma olumlu bir özellik olarak görülürken, öbür taraftan olumsuz sayılabilir.

Türkçenin zengin bir dil olduğunu kanıtlayan Atatürk'ün şu sözlerini almadan geçemeyeceğim:

“Türk dili dünyada en güzel ve en kolay olabilecek bir dildir. Türk dili Türk milleti için kutsal bir hazinedir... çünkü ahlakını, ananelerini, hatıralarını, menfaatlerini, kısacası, kendi milliyetini yapan her şeyin dili sayesinde muhafaza olunduğunu görüyor. Türk dili zengin, geniş bir dildir. Her mefhumu ifadeye kabiliyeti vardır. Türk milletini ve Türk dilini medeniyet tarihinin ve kültür dillerinin dışında görmenin ne yaman bir yanlış olduğunu bütün dünyaya göstereceğiz. Öyle istiyorum ki Türk dili bilim yöntemleriyle kurallarını ortaya koysun ve her dalda yazı yazarlar çoğunluğun anlayabileceği güzel ahenkli dilimizi kullansınlar.” (Kocaturk: 1971,140,141,119)

Böyle bir Türkçemiz varken, kendi anadili ile değil de yabancı bir dille – bu özellikle İngilizcedir – eğitim yapmak 1950 lerde başlayan bir gelişmedir ancak bu eğilim sanki son zamanlarda daha da hız kazanmıştır. Kuşkusuz böyle bir yaklaşım batılı bir ülkede çok yadırganan bir anlayıştır. Bu gelişme acaba batılıları bile şaşırta ileri bir adım mı yoksa bir aldatmaca mıdır? Buna doğru bir karar verirken bir öğrenciye bir bilim dalını kendi dilinde hiç öğretmeden yabancı bir dille öğretmenin çocuğa ne kazandıracağını ve ne kaybettireceğini enine boyuna irdelemek gerekir. Her dilin bilim dili olamayacağı şeklindeki yanlış yaklaşım eski uygarlıkların genelde tek bir bilim dilini benimseme geleneğinden kaynaklanabilir. Örneğin, en eski bilim dillerinden biri Yunancadır. Batı medeniyetinin bilim dili olan Latince, Yunanca temeline dayanan bir dildir. Bu bakımdan batılıların Yunanlılara karşı duydukları yakınlığın altında yatan gerçek, onları kendi uygarlıklarının kökü olarak görmeleri yatabilir (Bkz: Ülker:2002,1). Doğu medeniyetinin bilim dili olarak da Arapça kabul edilmiştir. Almancada ise Latince birçok kavramın karşılıkları vardır fakat Almanca'nın mükemmel bir bilim dili olduğunu söylemek zordur sanırım. Bunun asıl nedeni, Almanca'nın örneklerle kelime türetmeye elverişli bir dil olmamasıdır. Bu yüzdendir ki, yeni kavramlar için birleşik kelimeler yapmaya yönelinmiştir ve sonuçta uzun ve kullanışsız terimler oluşmuştur.

Türkçe ise, eklerle kelime üretmeye uygun bir dildir. Bu özelliğiyle Latinceye benzer. Dolayısıyla bilim dili olmaya çok elverişlidir.

Özellikle kalkınmakta olan ülkelerde ve tabii bizde de, yabancı dille eğitim, hep ilgi odağı olmuş, bunun yararları ve mahsurları hemen hemen her dönemde tartışılmıştır, daha da tartışılacağı benzetmektedir; çünkü bilim ve teknolojiye baş döndürücü ilerlemeler yabancı dilin önemini de o derecede artırmaktadır. Dilin en iyi bir şekilde nasıl öğrenileceğini bir yere oturtursak o zaman yabancı dil bir sorun olmaktan çıkacak ve bu tartışmalar da son bulacaktır. Eğer yine de devam edecek olursa, o zaman bunun altında başka nedenler aramak gerekebilir.

Yabancı dille eğitimi savunurken ileri sürülen nedenleri ve buna karşı olan görüşleri şöylece sıralayabiliriz:

1. Küreselleşen dünyada çocuğun iş bulmasında büyük bir avantaj sağlar. Mesleki İngilizce öğrenmenin en iyi yolu meslek derslerinin bir kısmını İngilizce olarak okumaktır.
2. Bilim, sanat ve felsefe uluslararasıdır; üniversite eğitimi de, öğrencilerin bu evrensel değer ve kavramları öğrenmeleri, yorumlamaları, değerlendirmeleri ve mümkünse bunlara katkıda bulunmalarına yöneliktir; konu evrensel olunca eğitimin de evrensel bir dille yapılması gerekir. Günümüzde uluslararası bilim dili İngilizce olduğuna göre, eğitimin İngilizce yapılması akıllı bir tercih olur; ayrıca öğrencilerin küreselleşen dünyada mesleki yaşamlarında başarılı olmaları ihmal edilemeyecek bir avantajdır.

Oysaki uluslararası olan sadece bilim ve sanatın ürünleri ile bilimsel yöntemlerdir. Fakat insan faktörünü yani bunları gerçekleştiren insan olduğunu unutmamak gerekir; insan da en iyi anadilinde düşünür ve değerlendirir. Yok eğer başka dilde düşünmeye zorlanırsa o konuya ne derecede sahip çıkar bilinmez. Bunu beceremediği takdirde de sadece bir taklitçi olabilir. Konuya bu açıdan bakınca, yabancı dille eğitimin üniversite eğitimi kısıtladığını söylemek mümkündür.

Bilimin amacı milli, toplumsal veya kişiseldir. Bir ülkede bilimin sınırları bilim adamlarının vizyonuna, o ülkenin kültür yapısına ve orada duyulan ihtiyaca göre değişir veya genişler. Bunun için dünyaya baktığımız zaman farklı ülkelerde farklı bilim dallarının geliştiğine şahit oluyoruz: bir yerde fizik, bir yerde kimya, bir yerde biyoloji ön plana geçmiş ve hızlı gelişmiştir. Burada o ülkenin kültürünün oynadığı rolü unutmamak gerekir diye düşünüyorum. Tabii ülkeler arasında

bilimsel bir yarış da vardır, yani her ülke o dalda farklı olmak istemektedir. Bir bilim adamı başkalarının amaçları arkasından giderek oradaki çarkın bir dişi olmak veya onların taklitçisi olmak istemez (Sinanoğlu:1978,1-2). Kişiyi yenilikçiliğe iten güç, içinde yaşadığı toplumun kültürüyle yakından ilişkilidir. Bu ilişkiyi sağlayan da anadildir.

3. Ortaçağlarda Avrupa, uluslararası kabul edilen Latince ile bilim yapmaya çalışıyordu ancak Rönesansla birlikte kendi ana dilleri ile araştırmaya başladıktan sonra bilimde yenilik hareketleri canlanmaya başladı. Bundan önce İslam dünyasının bilimsel eserlerinin Latinceye tercümesi ve bunların ezberlenmesi ile yetiniliyordu. Bir bilim adamı elbette yabancı meslektaşları ile fikir alışverişinde bulunabilmek için bir yabancı dili iyi bilmesi gerekir fakat yenilikçi olabilmesi için kendi dilinde düşünebilme yeteneğine sahip olması kaçınılmazdır (Sinanoğlu:1978,2-3).
4. Yabancı dil, özel yöntemlerle, dil kurslarında kısa zamanda öğrenilebilir. Osmanlı Devleti' nin son dönemlerinde yabancıların açtıkları okullarda birçok dersler İngilizce olarak veriliyordu fakat böyle bir uygulamaya günümüzde pek rastlanmamaktadır.
5. Her ülke kendi dilini öğrenen öğrencilere kendi kültürünü de öğretmek, aşlamak isteyebilir. Hatta kalkınmış olan ülkeler kendilerine hayranlık besleyen öğrencileri ileride kendi ülkelerinde lider olacak şekilde yetiştirmeye çalışabilir. Bizim için ise, yabancı dille eğitim yapan bir üniversite açalım da yabancı öğrenciler alalım diyerek anadille eğitimi kaldırmak, pek mantıklı gözükmemektedir çünkü biz binlerce kendi öğrencimizi üniversiteye nasıl yerleştireceğimizin çabası içindeyiz. Uluslararası bir üniversite ancak uluslararası karşılıklı dayanışma ile olabilecek bir şeydir. Böyle olursa ancak o üniversitede zihniyet de uluslararası olur. Her dil ve her değişik kültür insanlığa ayrı bir katkıda bulunur. O halde ideal olan insan kültürlerinin her birine yer vermek, her birinin rahatlıkla gelişmesini sağlamaktır; birinin diğerini ezip yok etmesi değildir.
6. Yabancı dille eğitim, o yabancı dilde yazılmış kaynakların daha iyi okunup anlaşılmasına yardımcı olur çünkü öğrenci kendi biranışındaki kavramları öğrenmektedir. Yabancılarla ilişki kurulurken bu kavramların yerine oturması, meslektaşlar arasında tartışmalara imkân sağladığı gibi aynı zamanda bu tartışmalara derinlik kazandırır. Ayrıca piyasada yeni basılmış çok sayıda yabancı

- dilde yazılmış mesleki kitaplar ve dergiler mevcuttur. Kaynak olarak bunlardan yararlanmak çağdaş eğitimin bir gereğidir. Bu da yabancı dil bilmeyi gerektirir.
7. İngilizce olan ve kaliteli eğitim veren okullara daha kaliteli öğrenciler başvuracağından buralarda eğitimin kalitesi de daha yüksek olacaktır.
 8. Türkiye' de İngilizce eğitim yapılması, toplumda, medyada ve akademik kesimde sık sık gündeme gelir ve yabancı dille eğitime karşı gelenlerin sesleri açıkça duyulmasına rağmen icraatta hemen hemen hiçbir faaliyetleri görülmez fakat gelin görün ki, yabancı dille eğitimden yana olanların sesleri pek çıkmamasına rağmen icraatta hep onlar vardır. Halk ise kararsızlık içindedir çünkü konuyla ilgili bilimsel veriler yorumlanıp somut veriler geniş çapta ortaya atılmamıştır. Bu konuda benim de çok yararlandığım Prof.Dr. Mümin Köksoy'un Yabancı Dille Eğitim (Ankara,2000) kitabını hemen bahsedebiliriz.

Bugün bir dünya dili haline gelen İngilizce uluslararası ilişkilerde iletişimi sağlayan birinci dil olarak kabul edilmekte ve araştırmaların bir İngilizce kopyası İngilizce olarak yayınlanmaktadır.

Bu nedenle iş dünyası İngilizce bilen ve bilgisayar kullanabilen kişileri çalıştırmak istemektedir. Bu yüzden veliler çocuklarının iş bulabilmesi için İngilizce eğitim yapan okullara göndermek ihtiyacını hissetmektedir.

Eğitimin tamamen yabancı dille yapılması toplumun önemli bir kesimini ve özellikle pek çok aydınımızı kaygılandırmaktadır. Bunların gerekçelerini de şöylece sıralayabiliriz:

1. En az bir yabancı dili, özellikle İngilizceyi, bilen bir kimsenin iş bulmada ve işinde başarılı olmasında rakiplerine karşı avantajlı olduğu doğrudur. Yanlış olan, yabancı dil öğrenimi ile yabancı dille eğitimin birbiriyle karıştırılmasıdır. İyi bir yabancı dil için yabancı dille eğitim şart değildir. Yabancı dili iyi olan bir kimse mesleki terminolojiyi ihtiyaç duyduğu zaman birkaç ayda öğrenebilir. Asıl bilinmesi gereken şey, yabancı dilin bir amaç değil, bir araç olmasıdır. Aksi halde yabancı dil öğreniyim derken bilimi feda etmiş oluruz.
2. Aynı şartlar altında – aynı hoca, aynı öğrenciler – yabancı dille yapılan bir meslek eğitimi, anadille yapılan kadar başarılı, zevkli ve kaliteli olamaz. Yabancı dil öğretiyim derken eğitimin kalitesinden ve verimliliğinden fedakârlık yapılmamalıdır. Bu tür bir eğitimle ne yabancı dil ne de fen bilgisi iyi öğrenilemeyeceği için ezbere dayalı bir öğrenim ortaya çıkmaktadır. Tabii bu

arada Türkçe de feda edilmektedir. ODTÜ gibi yabancı dille eğitim yapan üniversitelerimizde eğitimin çok başarılı olmasını yabancı dile bağlamanın doğru olmayacağı kanısındayım. Buralara gelen öğrencilerimiz, ülkemizin en seçme pırlı pırlı beyinleridir. Bunlar dil engeline rağmen başarıya ulaşmaktadırlar. Bunların önlerindeki bu engel kaldırılrsa, yani kendi anadillerinde öğrenim görseler daha da başarılı olacaklardır. Nitekim 18 Nisan 2006 tarihinde ODTÜ'deki Yabancı Dilde Eğitim Sorunu'nun tartışıldığı söyleşide, o üniversiteye yıllarını vermiş bir öğretim üyesi olan Dr. Semih Bilgen aynı görüşü paylaşmış ve yabancı dil eğitiminin öğrencilerin Türkçe dil yeteneklerini gerilettiğini ileri sürmüştür.

3. Farklı dillerde yapılan eğitimin bir sonucu olarak aynı meslek sahibi kişiler ve bunlarla iş birliği yapanlar mesleki terminolojilerde zorlanacaklardır. Böylece aydın kesim birbiriyle anlaşabilmek için İngilizceyi ortak iletişim dili olarak kullanmaya başlayacak ve sonuçta bilim dili ile halkın dili birbirine yabancılaşacaktır. Bunun çarpıcı bir örneğini Orta Asya'daki Türk cumhuriyetleri yaşamaktadır. Buralarda halk Rusçayı bilim dili olarak kullanmak zorunda bırakılmışlardır. Böyle bir durumun ekonomik ve sosyal sonuçlarını iyi anlamak ve görmek lazımdır. (Bkz. Köksoy:2000,2-5)
4. Son olarak bir toplumun eğitim dili, teknoloji dili, sanat dili, ticaret dili bir yabancı dilin boyunduruğu altına girerse, o toplum giderek millet olma özelliğini de kaybedebilir çünkü millet olmanın en önemli şartlarından birisi dil birliğidir. Anadil, millet olmanın ana direğidir. Dil yok olursa millet de yok olur gider. Bu nedenle olacak ki, sömürge milletlerin dışında hiçbir ülkede anadilin dışında başka bir dille eğitim yapılmamaktadır. Bugüne kadar Türkçeyle eğitim yapılmıştır da bunun ne eksikliği veya ne zararı olmuştur?

Burada şunu da açıkça belirtmeliyiz ki, yabancı dille eğitimin yanında veya karşısında olan görüşlerin tamamını yanlış veya tamamını doğru kabul etmek de imkânsızdır. Her iki karşıt görüşün de doğruları ve yanlışları vardır.

Eğitim sisteminin iki temel unsuru vardır: Bunlardan biri verici durumunda olan hoca, diğeri de alıcı durumunda olan öğrenci. Bu ikisi arasında bilgi alışverişinde kullanılan dile de eğitim dili denir. Bu eğitim dili hem hocanın hem de talebenin anadili ise bu eğitime 'anadille eğitim' denir. Eğitim dili bunlardan birisinin anadili değilse bu eğitime 'yabancı dille eğitim' denir.

Anadilde yapılan eğitimin aynı şartlarda yabancı bir dilde yapılan eğitime göre daha başarılı olacağı hemen hemen tartışmasız bir gerçektir çünkü her türlü merak, alıcı ve verici aynı dili konuştuklarında, en yüksek düzeyde olmaktadır. Alıcı ve vericinin dilleri farklı olduğunda, meramın anlaşılması yani eğitimin derecesi, alıcının yabancı dil seviyesine indirgenmektedir veya onunla doğru orantılıdır. Eğitim dili her ikisi için de yabancı dil ise, o zaman eğitimin seviyesi daha da düşecektir, birçok ince detaylar fark edilemeyecektir.

Bu nedenle olacak ki, gelişmiş olan bütün ülkelerde eğitim dili mutlaka anadildir. Böylece, bu ülkeler eğitimde dil faktörünün kaliteye etkisini maksimum dereceye çıkarmışlardır(Köksoy: 2000,26). Bu nedenledir ki, ülkemizden buralara giden öğrencilerden, eğitim kalitesini düşürmemek için, o ülkenin anadilini yeterli derecede bilmeleri istenmektedir.

Şayet yabancı dille eğitimin amacı öğrencilere yabancı dil öğretmek ise bu iyi bir dil kursu ile kısa zamanda başarılabilir. Diğer taraftan öğrenci mesleğini de rahat ve açık olarak öğrenebilir yani dil öğretiyim derken onları mesleki bilgi bakımından zayıf duruma düşürmemeliyiz. Geriye sadece mesleki terminoloji kalır ki bunlar da ya çoğunlukla ortak terimlerdir ya da çok kısa bir zamanda öğrenilebilir. Hatta bu terimler derslerde rahatlıkla verilebilir ve bunlar dersin seviyesini düşürmez aksine dersi zenginleştirir. Gerekirse mesleki derslerin bir kısmı yabancı dille yapılabilir.

Bilgi çağının en önemli özelliklerinden birisi yeni bilgiler ve teknolojiler üretmek ise, en az bunun kadar önemli olan bir başka özellik de bu bilgilere ulaşmak ve bunlardan yararlanmaktır. Bunun da en kolay yolu anadil, sonra da yabancı dildir. Yabancı dille eğitimin öğrenciler açısından mahsurlarını şöyle özetleyebiliriz:

1. Yabancı dille eğitimde öğrenci ne kendi alan bilgilerini, ne de yabancı dili tam olarak öğrenebilmektedir. Çünkü yabancı dille eğitim, bir yabancı dil öğretme yöntemi değildir.
2. Bir bilim dalını öğrenirken öğrencinin dil sorunu yaşaması onun öğrenme isteğini, özgüvenini kaybetmesine neden olabilmektedir. Hatta sosyal açıdan bakıldığında karşılaşılan bu zorluklar öğrencinin anadiline ve kültürüne olan bağlılığını bile zayıflatabilmektedir.
3. Çocuk kendi kimliğini ve anadil bilincini kazandıktan sonra, hayatı boyunca, bütün kavramları, düşünce yeteneğini ve sorunlara yaklaşımını bu temeller

üzerinde geliştirir. Bu nedenle hiç kimsenin birden fazla anadili bulunmamaktadır.

4. 4 O halde anadilin iyi öğrenilmesi, yabancı dilin iyi öğrenilmesinin kültürel altyapısını oluşturur.
5. Tabii ki, yabancı dilde okuma ve anlama hızı anadile göre çok daha yavaş (öğrencinin yaşına bağlı olarak 3-8 kat) olduğu için bu yavaşlık onun öğrenme isteğini kırabilir.
6. Öğretmen de yabancı dille dersi anlatıyorsa, öğretmenin ders anlatma başarısı ve öğrencinin anlama başarısı, tamamen bunların yeteneklerine bağlıdır. Bu yüzden yabancı dille başlayan ders bir soru ile ana dile kayabilir. Aslında ders de o zaman başlar.
7. Yapılan araştırmalar yabancı dille eğitimin öğrencinin öğrenme ve anlama yeteneğini zayıflatıldığını göstermiştir (Bkz: Köksal: 2004,2)

Bu arada yabancı dille eğitimin yol açacağı toplumsal sakıncaları da göz ardı etmemek gerekir. Nitekim Prof.Dr. Köksal aynı yazısında şöyle demektedir:

“Yabancı dille eğitim uzun dönemde Türk ulusunun gelişmesinde ve bağımsız varlığını sürdürme iradesinde, ulus olma bilincinde onarılmaz yaralar açacaktır. Bugün bir bilim ve eğitim öğretim dili olan Türkçe de önemini yitirecek, giderek sönecektir.” (Köksal: 2004,3)

Bir ülkede hangi dilin yaşayacağı ve hangi ulusun egemen olacağı okullarında hangi dille eğitim yapıldığına göre belirlenir. Bunun en çarpıcı örneği vaktiyle Galyalıların dili Galce'dir. Romalılara yenilen halkın seçkinleri çocuklarını Romalıların okullarına Latinceyle eğitim görmeye göndermişlerdi. Bugün Galce ölü bir dildir. Türklerin bir kolu olan Bulgarların ana dillerini unutarak İslavlaşması da büyük ölçüde yabancı dille eğitim yönteminin uygulanmasıyla gerçekleşmiştir (Bkz: Köksal:2004)

KAYNAKLAR

- Akarsu, B, Wilhelm von Humboldt'da Dil Kültür Bağlantısı, (İstanbul,1955)
- Aksoy, Ö. A, Gelişen ve Özleşen Dilimiz, (Ankara,1975)
- Arat, Reşit Rahmeti, Eski Türk Şiiri, (Ankara,1965)
- Bilim Kültür ve Öğretim Dili Olarak Türkçe; Türk Tarih Kurumu Yayınları, (Ankara,1978)
- Hacib, Yusuf Has, Bilim Kültür ve Öğretim Dili Olarak Türkçe, (Ankara,1978)
- Karal, E. Z., Atatürkten Düşünceler, (Ankara,1956)
- Kocatürk, Utkan, Atatürk'ün Fikir ve Düşünceleri, (Ankara,1971)
- Köksoy, M., Yabancı Dille Eğitim, (Ankara,2000)
- Maksudi, Sadri, Türk Dili İçin, (Ankara,1930)
- Otto, J., Language, It's Nature, Development and Origin, (London,1934)
- Prof. Dr. Köksal, Aydın, Yabancı Dil Öğrenmenin Yolu, (Ankara,2004)
- Sinanoğlu, Oktay, Bye Bye Türkçe, (İstanbul,1997)
- Sinanoğlu, Oktay, Hedef Türkiye, (İstanbul,2006)
- Sinanoğlu, Oktay, Uluslararası Bilim-Ulusal Eğitim Dili; TTK yayınları, xxiii
- Ülker, Süreyya, Bilim Dili ve Türkçe, (İstanbul,2002)